

Lev la Hücet

<"xml encoding="UTF-8?">

Lev la Hücet"(hücet olmasaydı) Hadisinden Maksat Nedir?

Ayetullah Cafer Subhani

"Hücet olmasaydı yeryüzü ehlini dibe geçirirdi" hadisinden maksat nedir? Böyle bir hücetin varlığı nasıl olur da huzur sebebi ve yokluğu ise yeryüzü sakinlerinin helak sebebi olabilir?

Cevap:

Bu hadisin içeriği başka bir şekilde Kur'an-ı kerim'de de yer almıştır. Nitekim yüce Allah Peygamber'in varlığını azabın inişine engel olarak tanıtmış ve şöyle buyurmuştur: "Oysa, sen içlerinde iken Allah onlara azâp etmez. Onlar bağışlanma dilerlerken de elbette Allah azâp edecek değildir."

Bu ayette Peygamber'in varlığı insanlar için bir güven vesilesi sayılmış ve Allah'ın hücetinin varlığı, azabın inişine engel olarak tanıtılmıştır. Bu ayetin içeriği yaklaşık olarak söz konusu hadisle aynı anlamı ifade etmektedir. Müminlerin Emiri Hz. Ali (a.s) Nehc'ül-Belağa'da söz konusu ayetten bu nükteyi istifade ederek şöyle buyurmuştur:

"Yeryüzünde Allah'ın azabından iki eman vardı; onlardan biri kaldırılmış (elden çıkmış), diğeri ise yanınızdadır; o halde ona sarılın. Kaldırılmış olan eman Resulullah'tır; baki kalan eman ise istiğfardır. Nitekim Allah-u şöyle buyurmuştur: "Sen içlerinde olduğun halde Allah onları azaplandıracak değildir ve onlar istiğfar ettikleri halde de Allah onları azaplandıracak değildir." "

İkinci olarak hücetten maksat, bazılarının düşüncesiyle kamil insandır. Bu anlam ışığında hadisin anlamı daha da bir açıklığa kavuşmaktadır. Şüphesiz evrenin yaratılışı hedefsiz değildir.

Everenin yaratılış hedefi kemal yolunda insan terbiye etmektir. Bu insan marifet ve ahlaki üstünlükler elde ederek yüce insani makama ulaşmaktadır.

Eğer diğer insanlar, hayatın feyizlerinden nasipleniyorsa, bu kamil insan sebebiyledir. Bütün bir evren, bu kamil insan için hareket halindedir. Eğer bir gün farz-i muhal insanlık toplumunda kamil bir insan kalmayacak olursa, şüphesiz insanın yeryüzündeki bekası hedefsiz olacaktır ve yüce Allah hikmetsiz işlerden münezzehtir.

Bahçıvan bir insan büyük ve yüklü bir ağaç için koskoca bahçeyi sulamaktadır. Elbette bu arada işe yaramaz otalar da sudan istifade etmektedir. Ama eğer bu büyük ve yüklü ağaç kuruyacak olursa, bahçıvan suyu kesecektir. Allah'ın yeryüzündeki hücceti de işte bu büyük ve yüklü ağaç gibidir. Diğer insanlar,

bu hüccet vesilesiyle feyizden istifade etmektedir.

Hişam b. Hakem'in kendi zamanında Mu'tezile'nin büyüklerinden olan Amr b. Ubeyd ile yapmış olduğu tartışmadan İmam (a.s) yaratılış aleminin kalbine benzetilmiştir. Şüphesiz eğer insanın kalbi duracak olursa, bedeninin diğer organlarından hiçbir etki ortaya çıkmaz. İmam Sadık'ın (a.s) buyurduğuna göre İbrahim ve Musa'nın (a.s) sahifelerinde yer alan bu kelimeler ve benzetme İmam'ın yaratıklar arasındaki özel makamını açık bir şekilde gözler önüne .sermektedir